

Skäl att skydda skog i Kronoberg!

Smålandsposten väljer att presentera en ensidig bild av reservatsärendet Kroknäs i en artikel den 18 november. Upprörda markägare lämnas stort utrymme, men läsaren får en felaktig bild av verkligheten. Den omtalade ersättningen gäller förlorat virkesvärde på mark som inte längre ingår i det blivande reservatet sedan länsstyrelsen i dialog med markägarna ändrat gränserna. Vad som inte framgår av artikeln är att de tre markägarna redan tidigare har fått ersättning för reservatet. Ett avtal mellan markägarna och staten undertecknades i maj och där reglerades ersättningen för intrånget i de 68 ha av skogen som avsätts till reservat.

Utan att närmare gå in på det enskilda fallet vill Naturskyddsföreningen Kronoberg lyfta blicken över grantopparna och se skyddet av skog i ett större perspektiv. För det första kan vi slå fast att de lagar och förordningar som styr naturvården i Sverige är fattade på bred demokratisk grund. Alla politiska partier står bakom de 16 miljömål som beslutats av riksdagen. Målet för skogen antogs 1999 och kallas Levande skogar. Mer än halva Sveriges landyta är skogsmark. Hälften av skogen tillhör privata skogsägare, resten delas lika mellan skogsbolag respektive stat, kommun och kyrka.

Av alla hotade arter i Sverige återfinns varannan i skogen, men deras framtid ser mörk ut. Sedan år 1800 har över hundra skogslevande arter dött ut. Om inte lämpliga åtgärder vidtas kommer ytterligare 200-300 arter att försvinna under 2000-talet. För att hindra den utvecklingen måste 5 % av skogsmarken nedanför fjällnäragränsen skyddas på kort sikt. Redan 1997 slogs detta fast av Miljövårdsberedningen, som angav det långsiktiga behovet till 9-12 % av skogen i norra och mellersta Sverige medan behovet av skydd i den sydliga lövskogen beräknas till 16 %. Idag är bara 1 % av skogen skyddad i södra Sverige! Om vi uppnår det nationella miljömålet för skogen fram till 2010 kommer 2,6 % av den produktiva skogen nedanför fjällnäragränsen att skyddas. Globalt sett är det en väldigt låg siffra. I genomsnitt skyddas 12 % skog över hela klotet; i ett fattigt land som Costa Rica är en fjärdedel av skogen skyddad.

Sverige är, näst efter Ryssland, det land i Europa som har störst skogsinnehav och är idag unionens största exportör av skogsprodukter. I många länder i dagens Europa är biologiskt värdefulla träd en bristvara. Av den ursprungliga mellaneuropeiska lövskogen återstår så lite som 0,2 %. En relativt stor del av den skogstypen återfinns i Sverige, som därmed har ett internationellt ansvar för att bevara de återstående lövdominerade naturskogarna i landets södra delar. Även andra skogstyper kan vara mycket skyddsvärda, i synnerhet om de innehåller en stor mängd död ved som i fallet Kroknäs.

Bevarandet av den biologiska mångfalden är en nödvändighet även för människans överlevnad. Vi är beroende av de tjänster som ekosystemet erbjuder i form av växtproduktion, pollinering, nedbrytning, kolinlagring osv. Ur klimatsynpunkt är våra reservat viktiga, då de tar upp koldioxid som annars skulle återgå till luften när träden avverkas. Särskilt kalhyggen ger stora utsläpp av växthusgaser. När vårt brukande av naturtillgångarna medför utslagning av olika organismer gör vi oss själva den största otjänsten. Vi måste fortsätta skydda natur, men vi måste också använda brukningsmetoder som gör att produktionsmarken förblir levande. Ett hållbart brukande innebär att vi ger våra barnbarn lika goda möjligheter som vi själva haft!

För Naturskyddsföreningen Kronoberg